РЕФЕРАТИВНО-НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2521-1463

СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА.

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

ОНЛАЙН-ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО У 2016 РОЦІ

НОМЕР ЖУРНАЛУ

№ 6 (53)

Листопад – грудень 2023 р.

DOI 10.53672/ej.6.2023

expertize-journal.org.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Назаров О. А.
Євдокимова Н. О.
Кириченко О. А.
Калинка Г. І.
Цільмак О. М.
Мотлях О. І.
Барко В. І.
Лефтеров В. О.
Коренюк П. І.
Алікіна Н. В.
Попова Г. В.
Вітомський Ю. Л.
Землянська О. В.
Чернякова О. В.
Большаков С. І.
Тунтула О. С.
Ткач Ю. Д.
Єгорова Т. М.
Лисенко А. Б.
Шаповалов В. О.
Савкіна Т. В.
Савостін О. П.
Безушко С. В.
Вербина Ю. В.
Хлонь О. М.

Інститут психологічної експертизи і поліграфа Kyiv

ВИДАЄТЬСЯ ЗА СПРИЯННЯ

Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі

ROR 02xc7et08

Номер на сайті

ISSN 2521-1463

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ
Назаров Олег Анатолійович
канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій з 2015 року, суб'єкт ветеранського підприємництва, судовий експерт

ВИДАВНИК НАЗАРОВ О. А.

DOI: 10.53672/ej.6.2023

Судово-психологічна експертиза

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал

Електронне видання

Виходить один раз на два місяці

Засновано у травні 2016 року

2023, № 6 (53)

листопад – грудень 2023 р.

Київ
expertize-journal.org.ua

DOI: 10.53672/ej.6.2023[1]
ISSN 2521-1463 (Online)
EAN-13 9772521146000
УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948
ББК 67.5:88.4
С89

Ідентифікатор медіа R40-05509 (рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 26.09.2024 № 2785)

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович[3]

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі», ROR 02xc7et08[2]

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025

С89 **Судово-психологічна експертиза.** Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці : реферат.-наук. online журн. — 2023. — № 6 (53) (листопад – грудень 2023). — 48 с. — URL: expertize-journal.org.ua.

Журнал присвячений теорії і практиці судово-психологічної експертизи, застосуванню поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній діяльності. Номер містить оригінальні статті й реферати праць з юридичної психології, судової експертизи та суміжних галузей, а також новини журналу й розділ «Новини інженерної психології та психотехніки».

Для судових експертів, психологів, поліграфологів, правників, науковців і здобувачів освіти.

УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів. Рукописи можуть рецензуватися і не повертаються. За точність викладеного матеріалу та достовірність інформації, що міститься в опублікованих матеріалах, відповідальність несуть автори. Зміни тексту та скорочення, що не впливають на зміст матеріалів, а також їх перейменування вносяться редакцією без узгодження з автором. Комерційне використання матеріалу заборонено. Авторські права належать їх авторам. Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту.

Електронна сторінка номера — див. «Посилання»[1]

Журнал включено до: Google Scholar, ISSN Portal, Crossref, Реєстр наукових видань України, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), Реєстр суб'єктів у сфері медіа.

Випуск сформовано в електронному архіві журналу з матеріалів, оприлюднених на сайті видання; дати першого оприлюднення зазначено біля кожного матеріалу.

© Автори матеріалів, 2023
© Видавник Назаров О. А., оформлення PDF-версії, 2023

Редакційна колегія

Головний редактор — видавець (засновник видання)

Назаров О. А. — канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження» (стаж експертної діяльності з 2000 р.), поліграфолог, правознавець

Заступники головного редактора

Євдокимова Н. О. — д-р психол. наук, професор; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика», ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (психологічні науки)

Кириченко О. А. — д-р юрид. наук, професор; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика» (юридичні науки)

Відповідальний секретар

Калинка Г. І. — ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика», здобувач ступеня доктора філософії (юридична психологія)

Члени редакційної колегії

Цільмак О. М. — д-р юрид. наук, канд. психол. наук, професор; Одеський державний університет внутрішніх справ

Мотлях О. І. — д-р юрид. наук, професор, заслужений юрист України; Національна академія внутрішніх справ

Барко В. І. — д-р психол. наук, професор; Державний науково-дослідний інститут МВС України

Лефтеров В. О. — д-р психол. наук, професор; Національний університет «Одеська юридична академія»

Коренюк П. І. — д-р екон. наук, професор, академік Академії економічних наук України; Дніпровський державний технічний університет

Алікіна Н. В. — канд. психол. наук, старший науковий співробітник, експерт вищого кваліфікаційного класу

Попова Г. В. — канд. психол. наук, доцент; НТУ «Харківський політехнічний інститут»

Вітомський Ю. Л. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Землянська О. В. († 06.07.2020) — д-р психол. наук, професор; професор кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, полковник міліції у відставці

Чернякова О. В. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Хлонь О. М. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Большаков С. І. — канд. військ. наук, доцент; ТОВ «Науково-дослідний інститут судової експертизи та оцінки», атестований судовий експерт

Тунтула О. С. — канд. юрид. наук, доцент; Чорноморський національний університет ім. Петра Могили

Ткач Ю. Д. — канд. юрид. наук; Одеський державний університет внутрішніх справ

Безушко С. В. — канд. пед. наук, доцент; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика»

Вербина Ю. В. — канд. психол. наук, доцент; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика»

Єгорова Т. М. — старший науковий співробітник; Харківський НДІ судових експертиз ім. М. С. Бокаріуса (Полтавське відділення), атестований судовий експерт

Савкіна Т. В. — старший науковий співробітник; Харківський НДІ судових експертиз ім. М. С. Бокаріуса, атестований судовий експерт

Савостін О. П. — старший судовий експерт; Одеський НДІ судових експертиз, атестований судовий експерт

Лисенко А. Б. — експерт-поліграфолог; Міжнародна асоціація професіоналів у поліграфології (AIPP)

Шаповалов В. О. — експерт-поліграфолог, атестований судовий експерт; ГО «Колегія поліграфологів України»

Зміст

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ 4

ПЕРЕДМОВА 8

РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, РЕФЕРАТИ СТАТЕЙ) 13

1.1. Проблемні аспекти застосування поліграфа *13*

Назаров О. А. Перелік систем обрахунку або оцінювання поліграм, які застосовують поліграфологи з метою отримання результату дослідження на поліграфі 13

Назаров О. А. Види рішень, які може прийняти поліграфолог в залежності від обраного виду ним техніки тестування на поліграфі та отримання негативного результату після дослідження на поліграфі . . 16

29 листопада була проведена просвітницька лекція на тему: «Психофізіологічні дослідження на поліграфі – від науковості методу виявлення брехні до професії поліграфолог» в Житомирській політехниці на факультеті національної безпеки - Олегом Назаровим 19

Міжнародне співтовариство поліграфологів. Університету імені Пилипа Орлика Міжнародне співтовариство поліграфологів запропонувало реалізувати програму міжнародного навчання 21

16 грудня 2023 року українські поліграфологи були нагороджені цінними подарунками-відзнаками з нагоди ювілею 10 років від дня заснування першої української організації поліграфологів - "Колегія поліграфологів України" 22

1.2. Судова практика *23*

Хмельницький апеляційний суд. Судова практика. Чоловік просив зменшити розмір аліментів на дитину, бо у нього значно зросли доходи: рішення апеляційного суду 23

РОЗДІЛ 2. НОВИНИ ЖУРНАЛУ 27

18-19 листопада 2023 року Міжнародним співтовариством поліграфологів (ISOPE) організовано проведення Щорічного online Семінару підвищення кваліфікації поліграфологів 2023 27

Український поліграфолог Сорочинський Олександр, 15 років досвіду: "В Україні у поліграфологів завжди має бути вибір". З листопада 2022 в Україні діє вільна Telegram платформа для обміну замовленнями, заявками на роботу між комерційними поліграфологами . . . 27

З липня 2023 року в Україні почала діяти професійна закрита Telegram група для практикуючих поліграфологів "PLGRPH", яка об'єднує як фахових поліграфологів, так і поліграфологів початківців в галузі інструментальних методів виявлення прихованої інформації 28

22 листопада в Україні проведено конгрес «Актуальні питання використання поліграфа в Національній поліції України» де було окреслено перспективи подальшого розвитку професії та заслухано світові тенденції в цій галузі представника ISOPE Олега Назарова 28

Електронний суд. Про основні причини неможливості ознайомлення з матеріалами судової справи в Електронному кабінеті - роз'яснення. 29

Кадрові зміни продовжують відбуватися в установах судових експертиз Мінюсту. В грудні 2023 року Ірину Савченко та Володимира Міненка було призначено на посади завідувачів Сумського та Полтавського відділення ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса». 29

РОЗДІЛ 3. НОВИНИ ІНЖЕНЕРНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕХНІКИ 33

Навчальний кабінет поліграфолога в університеті 33

ЧИТАЧІ ТАКОЖ ШУКАЮТЬ. 36

ВИМОГИ ДО СТАТЕЙ І ТЕЗ АВТОРІВ 39

ВІДОМОСТІ ПРО ЖУРНАЛ 42

ВИХІДНІ ДАНІ. 48

СЛОВО РЕДАКЦІЇ

Передмова

Що означає «реферативно-науковий журнал»? Це видання, у якому оригінальні наукові статті поєднано з рефератами праць, уже опублікованих деінде. Реферат коротко передає зміст першоджерела, а під його назвою наведено, де і коли працю оприлюднено вперше. Позначка «Реферат» біля матеріалу підказує: повний текст варто прочитати в першоджерелі, а наш журнал допоможе його знайти.[1]

Шановні читачі! Цей номер — запрошення подивитися на право очима психолога й експерта. У випуску 2023, № 6 (53) — 6 матеріалів; у центрі уваги: поліграф і виявлення обману, права дитини і сімейні спори, правові позиції Верховного Суду.

> *Із золотого фонду криміналістики. 3 грудня 1923 року у справі Frye v. United States (293 F. 1013) суд не допустив як доказ «систоліч-ний тест кров'яного тиску на обман». Суд сформулював знамените правило: те, з чого роблять висновок, має бути досить усталеним, щоб здобути «загальне визнання» у своїй галузі. У 2023 році минає 100 років від цієї події.*[2]

Судовими експертами не народжуються — ними стають завдяки знанням, практиці й цікавості. Цей номер — добрий початок. Свіжі події — у розділі «Новини журналу».

Редакція журналу

> **Цифри війни.** Війна, яку російська федерація розв'язала проти України, щодня забирає життя. Станом на 31 грудня 2023 р. Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні підтвердила загибель 10 191 цивільних осіб, серед них 573 дітей, і поранення 19 139 цивільних осіб, серед них 1 249 дітей. За кожною цифрою —

людська доля, і завдання юридичної психології — допомагати правосуддю встановлювати правду про ці злочини.[3]

Рятувальник ДСНС під час гасіння пожежі в Києві після масованої російської ракетно-дронової атаки 29 грудня 2023 р. Фото: ДСНС України, ліцензія CC BY 4.0.[4]

ПАМ'ЯТІ СУДДІ ЛЮБОВІ ХАРЕЧКО

Любов Костянтинівна Харечко — суддя Чернігівського апеляційного суду. 3 березня 2022 р. поблизу села Рогощі на Чернігівщині російські військові розстріляли автомобіль, у якому вона разом із сином намагалася евакуюватися. Любов Костянтинівна загинула, її син зазнав поранення[5]. Любов Харечко писала вірші — про війну і мир, про материнство, віру, рідну землю і суддівську долю. З березня 2022 р. в кожному номері журналу — один її вірш.

Вірш номера: «Мамо!» (04.07.2015)[6]

Читати вірш «Мамо!» у збірнику (с. 14)

> **Судді — жертви війни.** Станом на 31.12.2023 органи судової влади та судові медіа повідомили, що внаслідок збройної агресії російської федерації загинули щонайменше троє суддів: Любов Харечко (суддя Чернігівського апеляційного суду, 03.03.2022)[5]; Дмитро Константинов (суддя Красноградського районного суду Харківської області, 29.10.2022)[7]; Анатолій Нагорний (голова Веселівського районного суду Запорізької області, загинув на фронті в листопаді 2023 р.)[8]. За даними Державної судової адміністрації, які в травні 2023 р. оприлюднив голова Ради суддів України, загинули семеро суддів і працівників апаратів судів, ще дев'ятеро зазнали поранень; у лавах ЗСУ тоді служили 54 судді[9]. Пам'ятаємо кожного.

REFERENCES

1. DSTU 3017:2015. Informatsiia ta dokumentatsiia. Vydannia. Osnovni vydy. Terminy ta vyznachennia poniat [Information and Documentation. Publications. Main Types. Terms and Definitions]. [Chynnyi vid 2016-07-01]. Vyd. ofits. Pp. 4.14.2.2, 4.14.2.7. Referaty prats, opryliudnenykh ranishe, podano iz zaznachenniam imeni avtora ta dzherela zapozychennia vidpovidno do p. 1 ch. 2 st. 22 Zakonu Ukrainy "Pro avtorske pravo i sumizhni prava" vid 01.12.2022 № 2811-IX; akty orhaniv derzhavnoi vlady ta ofitsiini dokumenty sudovoho kharakteru ne okhoroniaiutsia avtorskym pravom (p. 3 ch. 1 st. 8 tsoho Zakonu). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Frye v. United States, 293 F. 1013 (D.C. Cir. 1923). U.S. Courts (Second Circuit). URL: https://nys-fjc.ca2.uscourts.gov/programs/10-4-18%20Frye%20v%20US.pdf (data zvernennia: 04.11.2026).

3. HRMMU/OHCHR, "Ukraine: Protection of civilians in armed conflict — December 2023 update" (opubl. 15.01.2024). URL: https://

ukraine.un.org/sites/default/files/2024-01/Ukraine%20-%20protection%20of%20civilians%20in%20armed%20conflict%20%28December%202023%29_ENG_0.pdf (data zvernennia: 04.11.2026).

4. DSNS Ukrainy. Riatuvalnyk DSNS pid chas hasinnia pozhezhi v Kyievi pislia masovanoi rosiiskoi raketno-dronovoi ataky 29 hrudnia 2023 r [A State Emergency Service Rescuer Extinguishing a Fire in Kyiv After a Massive Russian Missile and Drone Attack on 29 December 2023] : fotohrafiia (litsenziia CC BY 4.0). Wikimedia Commons. URL: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Destructions_in_Kyiv_after_Russian_attack,_2023-12-29_(28).webp (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Suddiu z Chernihova vbyly pry sprobi evakuatsii [Judge from Chernihiv Killed While Trying to Evacuate]. Sudovyi reporter : vebsait. 2022. 4 berez. URL: https://sudreporter.org/suddyu-z-chernigova-vbyly-pry-sprobi-evakuacziyi/ (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

6. Kharechko L. K. Moi virshi — tse kryk dushi [My Poems Are the Cry of the Soul] : zbirnyk poezii / Liubov Kharechko. Chernihiv : [s. n.], 2026. 56 s. : il., fot. DOI: https://doi.org/10.53672/ej.6.2026.01. URL: https://expertize-journal.org.ua/books/19828-kharechko-moi-virshi-tse-kryk-dushi (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

7. Spivchuttia [Condolences] : [u zviazku iz zahybelliu suddi Krasnohradskoho raionnoho sudu Kharkivskoi oblasti D. S. Konstantynova]. Sudova vlada Ukrainy : ofitsiinyi vebportal. 2022. 30 zhovt. URL: https://court.gov.ua/archive/1339620/ (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

8. Zakhyshchaiuchy Ukrainu, zahynuv holova Veselivskoho raionnoho sudu Zaporizkoi oblasti Anatolii Nahornyi [Anatolii Nahornyi, Head of the Vesele District Court of Zaporizhzhia Region, Killed Defending Ukraine]. Rada suddiv Ukrainy : ofitsiinyi vebsait. 2023. 26 lystop. URL: https://rsu.gov.ua/ua/news/zahisauci-ukrainu-zaginuv-golova-veselivskogo-rajonnogo-sudu-zaporizkoi-oblasti-anatolij-nagornij (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

9. Holova RSU — pro robotu sudiv pid chas viiny, konkurs do VKKS, spravy shchodo voiennykh zlochyniv ta suddiv na fronti [Head of the Council of Judges of Ukraine on the Work of Courts in Wartime, the Competition to the HQCJ, War Crimes Cases and Judges at the Front]. Sudova vlada Ukrainy : ofitsiinyi vebportal. 2023. 8 trav. URL: https://court.gov.ua/press/news/1419134 (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

Розділ 1. Наукові публікації (статті, реферати статей)

Позначки: «Анотація» — оригінальний матеріал, уперше оприлюднений у журналі; «Реферат» — виклад праці або офіційного документа, уперше оприлюднених в іншому виданні чи на іншому ресурсі; під кожним рефератом наведено відомості про першу публікацію. До наукових публікацій подано розширену анотацію українською мовою з ключовими словами та англомовну анотацію (Abstract, Keywords); наявний DOI зазначено біля відомостей про оприлюднення. Цифри у квадратних дужках відсилають до списку References після кожної публікації: описи за ДСТУ 8302:2015, українські й російські назви подано латиницею (транслітерація за постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 55), їхній переклад англійською — у квадратних дужках.

Читачеві. За кожною публікацією цього номера стоять реальні справи: кримінальні провадження, сімейні спори, позови про відшкодування моральної шкоди, перевірки із застосуванням поліграфа. Анотація допоможе швидко зорієнтуватися, а повний текст за посиланням відкриє методики, аргументи сторін і правові позиції Верховного Суду, які можуть знадобитися у вашій наступній справі. Читайте, порівнюйте з власною практикою і діліться знайденим з колегами.

1.1. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІГРАФА

Перелік систем обрахунку або оцінювання поліграм, які застосовують поліграфологи з метою отримання результату дослідження на поліграфі[1]

Назаров О. А.

Оригінальна публікація · оприлюднено 20.11.2023 · **DOI: 10.53672/ej.6.2023.01**[1]

Анотація. Наукові тези О. А. Назарова систематизують способи об'єктивізації даних поліграм, тобто системи обрахунку (оцінювання) психофізіологічних показників, зареєстрованих під час дослідження на поліграфі. Історичний відлік автор веде від «галкової» системи Джона Ріда та бальної системи Кліва Бакстера. Вибір правила прийняття рішення і системи оцінювання, за Назаровим, найчастіше визначається типом обстеження: діагностичне, пов'язане з конкретною подією чи відомим звинуваченням, або скринінгове, коли таких звинувачень немає. Правила прийняття рішень описано як структуровану послідовність дій, що залежить від обраного підходу до підрахунку балів: за загальною сумою (grand total, GT) або за окремими запитаннями (subtotal, ST). Саме вони дають раціональну основу для класифікації числових та імовірнісних даних як позитивних (оманливих) чи негативних (правдивих) і підвищують надійність та відтворюваність результатів. Запропоновано класифікацію восьми систем: 7-бальна шкала Бакстера; 7-бальна Федеральна система Міністерства оборони США; 7-бальна система Університету штату Юта; 3-бальна Федеральна система Інституту поліграфа Міноборони США; емпірична система оцінювання ESS (2008) та її мультиноміальне оновлення ESS-M (2017) з байєсовою моделлю прийняття рішень; шкала тесту на приховану інформацію (CIT), що присуджує 2, 1 або 0 балів і веде до висновків RI чи NRI; горизонтальна система оцінювання HSS; комп'ютеризована Система об'єктивного обліку поліграм OSS (1999) з наступними версіями OSS-2 та OSS-3, остання з яких є відкритою, математично обґрунтованою моделлю для форматів Zone та MGQT. Друга частина тез пов'язує техніки тестування з видами висновків: DI («психологічну установку на приховування виявлено») для однотемних тестів з питаннями порівняння, SPR для багатотемних і скринінгових досліджень, RI для тесту на приховану інформацію, який оцінює пам'ять про деталі злочину, та Not Credible для EyeDetect і застосунку VerifEye. Автор пропонує україномовні відповідники термінів, адаптовані до вітчизняної психо-

логічної науки, і застерігає від некоректного вживання поняття «значимі реакції» замість «значні». Тези адресовано поліграфологам, судовим експертам і юристам, які оцінюють обґрунтованість результатів досліджень на поліграфі.

Ключові слова: поліграф, оцінювання поліграм, системи обрахунку поліграм, правила прийняття рішень, емпірична система оцінювання (ESS), система об'єктивного обліку поліграм (OSS-3), тест на приховану інформацію (CIT), 7-бальна шкала, висновок поліграфолога, психологічна установка на приховування, EyeDetect.

A List of Polygraph Chart Scoring (Evaluation) Systems Used by Polygraph Examiners to Obtain the Result of a Polygraph Examination

Nazarov O. A.

Abstract. Chart scoring turns recorded physiological reactions into a categorical result, so the choice of scoring system shapes the reliability of a polygraph examination. In these theses Nazarov O. A. reviews the scoring (evaluation) systems used by examiners, starting from John Reid's checkmark system and Cleve Backster's numerical scoring. He notes that the choice of decision rule and scoring system usually depends on whether the examination is diagnostic, concerning a specific event or allegation, or a screening test in the absence of known allegations. Decision rules are described as a structured sequence of steps based on grand total (GT) or subtotal (ST) scoring that provides a rational basis for classifying numerical and probabilistic data as positive (deceptive) or negative (truthful) and improves reliability and reproducibility. Eight systems are distinguished: Backster's 7-position scale; the 7-position Federal system of the US Department of Defense; the 7-position Utah system; the 3-position Federal system of the DoD Polygraph Institute; the Empirical Scoring System (ESS, 2008) and its multinomial update ESS-M (2017) with a Bayesian decision model; the Concealed Information Test scale, which assigns 2, 1 or 0 points and yields Recognition Indicated or No Recognition Indicated; the Horizontal Scoring System; and the computerised Objective Scoring System (OSS) with its later versions, of which OSS-3 is an open, mathemat-

ically grounded model. The second part links testing techniques with decision types: DI for single-issue comparison question tests, SPR for multiple-issue and screening tests, RI for the CIT and Not Credible for EyeDetect and VerifEye. Ukrainian equivalents of the terms are proposed for examiners, forensic experts and lawyers.

Keywords: polygraph, polygraph chart scoring, scoring systems, decision rules, Empirical Scoring System, Objective Scoring System, Concealed Information Test, 7-position scale, examiner's conclusion, Deception Indicated, EyeDetect.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 20.11.2023; DOI: **10.53672/ej.6.2023.01**[1].

REFERENCES

1. Nazarov O. A. Perelik system obrakhunku abo otsiniuvannia polihram, yaki zastosovuiut polihrafolohy z metoiu otrymannia rezultatu doslidzhennia na polihrafi [A List of Polygraph Chart Scoring (Evaluation) Systems Used by Polygraph Examiners to Obtain the Result of a Polygraph Examination]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2023. № 6 (53). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.6.2023.01. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/10681-dovidkova-informatsiya-shchodo-ob-ektivizatsiji-danikh-poligram-perelik-sistem-obrakhunku-abo-otsinyuvannya-poligram-z-metoyu-otrimannya-rezultatu-doslidzhennya-na-poligrafi (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Види рішень, які може прийняти поліграфолог в залежності від обраного виду ним техніки тестування на поліграфі та отримання негативного результату після дослідження на поліграфі[1]

Назаров О. А.

Оригінальна публікація · оприлюднено 21.11.2023 · **DOI: 10.53672/ej.6.2023.02**[1]

Анотація. Як правильно прочитати висновок поліграфолога і чому його формулювання залежить від обраної техніки тестуван-

ня? Тези О. А. Назарова класифікують можливі рішення фахівця та пропонують для них україномовну термінологію. Вихідною є позиція Американської асоціації поліграфологів (APA): перевірки на поліграфі, проведені та інтерпретовані за документованою й затвердженою процедурою, мають доказову цінність для кримінальних розслідувань, роботи з правопорушниками та відбору кандидатів на посади, що потребують довіри громадськості, а стандарти практики й типові політики APA задають орієнтир професійної процедури. Для класичного поліграфа виокремлено вісім висновків: No Opinion/Inconclusive; Deception Indicated (DI) і No Deception Indicated (NDI), які автор передає як «психологічну установку на приховування виявлено / не виявлено»; Significant Physiological Responses (SPR) і No Significant Physiological Responses (NSPR); Recognition Indicated (RI) і No Recognition Indicated (NRI); Purposeful Non-Cooperation (PNC). Для поліграфа EyeDetect наведено висновки Credible, Not Credible (Deceptive) та Not Credible (Random Responses) з українськими відповідниками через поняття когнітивного навантаження на приховування. За Назаровим, у світі налічується 16 валідних і надійних форматів тестів для класичного поліграфа, поділених на доказові методики, методики для парного тестування та дослідницькі, які в межах груп бувають однотемними й багатотемними. Окремо описано формати EyeDetect (багатотемні MCT, AMCT, HMCT; однотемні DLC, DLC 2, HDLC; історичний RCT) і тести застосунку VerifEye (V3R, V4R). Ключова частина тез розмежовує умови застосування висновків: DI доречний для однотемних технік з питаннями порівняння за стабільних, придатних до інтерпретації даних; SPR використовують у багатотемних і скринінгових дослідженнях, де валідність технік нижча, тож коректніше повідомляти про фізіологічну реакцію, а не про намір обману; RI застосовують у тесті на приховану інформацію (CIT), що замінив GKT, оцінює пам'ять про деталі злочину і не придатний для скринінгу; Not Credible стосується EyeDetect і VerifEye. Матеріал допомагає слідчим, суддям і адвокатам правильно тлумачити висновок поліграфолога й оцінювати його фаховість.

Ключові слова: висновок поліграфолога, Deception Indicated, Significant Physiological Responses, Recognition Indicated, Purposeful Non-Cooperation, тест на приховану інформацію (CIT), EyeDetect, VerifEye, валідні формати тестів, стандарти практики APA, психологічна установка на приховування.

Types of Decisions a Polygraph Examiner Can Make Depending on the Testing Technique Chosen and on Obtaining a Negative Result of a Polygraph Examination

Nazarov O. A.

Abstract. Investigators, judges and lawyers often misread polygraph conclusions because their wording depends on the testing technique used. In these theses Nazarov O. A. classifies the decisions an examiner may reach and proposes Ukrainian terminology for them. The starting point is the position of the American Polygraph Association that examinations conducted and interpreted under documented and approved procedures have evidentiary value for criminal investigations, offender management and the selection of candidates for positions of public trust. Eight conclusions are identified for the conventional polygraph: No Opinion/Inconclusive, Deception Indicated and No Deception Indicated (rendered in Ukrainian as a psychological set to conceal detected or not detected), Significant and No Significant Physiological Responses, Recognition Indicated and No Recognition Indicated, and Purposeful Non-Cooperation. For EyeDetect the author lists Credible, Not Credible (Deceptive) and Not Credible (Random Responses), translated through the notion of cognitive load associated with concealment. Sixteen validated formats for the conventional polygraph are grouped into evidentiary, paired-testing and investigative techniques; EyeDetect formats (MCT, AMCT, HMCT, DLC, DLC 2, HDLC) and VerifEye tests (V3R, V4R) are described separately. The theses specify when each decision applies: DI for single-issue comparison question tests with stable, interpretable data; SPR for multiple-issue and screening tests, where lower validity makes it more accurate to report a reaction than an intent to deceive; RI for the Concealed In-

formation Test, which assesses memory of crime details and is unsuitable for screening; and Not Credible for EyeDetect and VerifEye. The work helps legal professionals interpret polygraph conclusions and judge an examiner's competence.

Keywords: polygraph examiner's decision, Deception Indicated, Significant Physiological Responses, Recognition Indicated, Purposeful Non-Cooperation, Concealed Information Test, EyeDetect, VerifEye, validated test formats, APA Standards of Practice, legal interpretation of polygraph results.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 21.11.2023; DOI: **10.53672/ej.6.2023.02**[1].

REFERENCES

1. Nazarov O. A. Vydy rishen, yaki mozhe pryiniaty polihrafoloh v zalezhnosti vid obranoho vydu nym tekhniky testuvannia na polihrafi ta otrymannia nehatyvnoho rezultatu pislia doslidzhennia na polihrafi [Types of Decisions a Polygraph Examiner Can Make Depending on the Testing Technique Chosen and on Obtaining a Negative Result of a Polygraph Examination]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2023. № 6 (53). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.6.2023.02. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/10682-vidi-rishen-yaki-mozhe-prijnyati-poligrafolog-v-zalezhnosti-vid-obranogo-vidu-nim-tekhniki-testuvannya-na-poligrafi-ta-otrimannya-negativnogo-rezultatu-pislya-doslidzhennya-na-poligrafi (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

29 листопада була проведена просвітницька лекція на тему: «Психофізіологічні дослідження на поліграфі – від науковості методу виявлення брехні до професії поліграфолог» в Житомирській політехниці на факультеті національної безпеки - Олегом Назаровим[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 02.12.2023

Анотація. Хроніка редакції про онлайн-лекцію «Психофізіологічні дослідження на поліграфі – від науковості методу виявлення брехні до професії поліграфолог», проведену 29 листопада 2023 року на факультеті національної безпеки, права та міжнародних відносин Державного університету «Житомирська політехніка» в межах роботи науково-навчальної лабораторії криміналістики та першої домедичної допомоги і юридичної клініки. Доповідач, судовий експерт-психолог (поліграфолог) О. А. Назаров, розповів здобувачам освітніх програм «Право», «Правоохоронна діяльність» і «Психологія» про історію винаходу поліграфа, стереотипи щодо виявлення прихованої інформації, наукову базу застосування поліграфа та становлення професії поліграфолога в Україні.

Ключові слова: поліграф, поліграфолог, психофізіологічні дослідження, відкрита лекція, Житомирська політехніка, юридична освіта, виявлення прихованої інформації.

Першоджерело: Онлайн зустріч з кандидатом психологічних наук, доцентом, судовим експертом психологом (поліграфологом) – Олегом Назаровим. Державний університет «Житомирська політехніка» : офіц. сайт. Реферат оприлюднено в журналі 02.12.2023.

REFERENCES

1. 29 lystopada bula provedena prosvitnytska lektsiia na temu: "Psykhofiziolohichni doslidzhennia na polihrafi – vid naukovosti metodu vyiavlennia brekhni do profesii polihrafoloh" v Zhytomyrskii politekhnytsi na fakulteti natsionalnoi bezpeky - Olehom Nazarovym [On 29 November, Oleh Nazarov Gave an Educational Lecture on "Psychophysiological Polygraph Examinations – From the Scientific Validity of the Lie Detection Method to the Profession of Polygraph Examiner" at the Faculty of National Security of Zhytomyr Polytechnic] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2023. № 6 (53). URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/10804-prosvitnitska-lektsiya-na-temu-psikhofiziologichni-doslidzhennya-iz-zastosuvannyam-poligrafa-vid-naukovosti-metodu-viyavlennya-brekhni-do-profesiji-poligrafolog-bula-provedena-v-zhitomirskij-politekhnitsi-na-fakul-

teti-natsionalnoji-bezpeki-prava-ta-mizhnarodnikh-vidnosin-olegom-nazarovim (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Університету імені Пилипа Орлика Міжнародне співтовариство поліграфологів запропонувало реалізувати програму міжнародного навчання[1]

Міжнародне співтовариство поліграфологів.

Інформаційний матеріал · оприлюднено 02.12.2023

Анотація. Повідомлення про щорічну міжнародну зустріч Міжнародного співтовариства поліграфологів (ISOPE) з підвищення кваліфікації, головним організатором якої того року стала Україна. У зустрічі в Києві взяли участь президент ISOPE Нейт Гордон, колишній президент Американської асоціації поліграфологів Ден Сосновський, українські та зарубіжні поліграфологи; виступили 10 спікерів. Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика представляв О. А. Назаров. Університету запропоновано створити на власній базі міжнародну школу поліграфологів і організувати навчання професії у форматі підвищення кваліфікації. Довідково повідомлено про надання ректорці університету Н. О. Євдокимовій міжнародного членства в Американській психологічній асоціації та про її наукову школу, створену 2013 року.

Ключові слова: Міжнародне співтовариство поліграфологів (ISOPE), поліграфолог, підвищення кваліфікації, міжнародна школа поліграфологів, Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика, професійна освіта.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 02.12.2023.

REFERENCES

1. Mizhnarodne spivtovarystvo polihrafolohiv. Universytetu imeni Pylypa Orlyka Mizhnarodne spivtovarystvo polihrafolohiv zaproponuvalo realizuvaty prohramu mizhnarodnoho navchannia [The International Society of Polygraph Examiners Proposed to the Pylyp Orlyk University to Im-

plement an International Training Programme]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2023. № 6 (53). URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/10808-universitetu-imeni-pilipa-orlika-mizhnarodne-spivtovaristvo-poligrafologiv-zaproponuvalo-realizuvati-programu-mizhnarodnogo-navchannya (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

16 грудня 2023 року українські поліграфологи були нагороджені цінними подарунками-відзнаками з нагоди ювілею 10 років від дня заснування першої української організації поліграфологів - "Колегія поліграфологів України"[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 17.12.2023

Анотація. Редакційне повідомлення про нагородження 16 грудня 2023 року українських поліграфологів цінними подарунками-відзнаками за внесок у розвиток професії з нагоди 10-річчя громадської організації «Колегія поліграфологів України», першої організації поліграфологів в Україні. Серед відзначених – О. А. Назаров, якому вручено відзнаку «Подяка» за дев'ять років роботи в організації (з 2014 року) та громадську діяльність; редакційна колегія привітала його. Згадано, що з 2018 року Колегія раз на рік видає перший друкований український журнал з поліграфології «Оцінка достовірності: наукові дослідження та практика», а у 2021 році, за даними Американської асоціації поліграфологів, професії поліграфолога у світі виповнилося 100 років.

Ключові слова: Колегія поліграфологів України, поліграфолог, професійна спільнота, нагородження, «Оцінка достовірності: наукові дослідження та практика», історія професії.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 17.12.2023.

REFERENCES

1. 16 hrudnia 2023 roku ukrainski polihrafolohy buly nahorodzheni tsinnymy podarunkamy-vidznakamy z nahody yuvileiu 10 rokiv vid dnia za-

snuvannia pershoi ukrainskoi orhanizatsii polihrafolohiv - "Kolehiia polihrafolohiv Ukrainy" [On 16 December 2023, Ukrainian Polygraph Examiners Were Awarded Commemorative Gifts on the 10Th Anniversary of the First Ukrainian Organisation of Polygraph Examiners – The "Collegium of Polygraph Examiners of Ukraine"]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2023. № 6 (53). URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/10958-16-grudnya-2023-roku-ukrajinski-poligrafologi-buli-nagorodzheni-tsinnimi-podarunkami-vidznakami-z-nagodi-yuvileyu-vid-dnya-zasnuvannya-pershoji-ukrajinskoji-organizatsiji-poligrafologiv (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

1.2. СУДОВА ПРАКТИКА

Судова практика. Чоловік просив зменшити розмір аліментів на дитину, бо у нього значно зросли доходи: рішення апеляційного суду[1]

Хмельницький апеляційний суд.

Реферат офіційного документа · оприлюднено 21.11.2023

> **Реферат.** Постанова Хмельницького апеляційного суду у справі № 676/2582/23 стосується спору про зменшення розміру аліментів на дитину і показує, як суди розподіляють тягар доказування в таких справах. Батько, з якого на утримання доньки стягувалися аліменти в розмірі 1/4 частини всіх видів заробітку (доходу), просив зменшити їх до 1/18 частини, але не менше 50 % і не більше десяти прожиткових мінімумів для дитини відповідного віку. Свою вимогу він обґрунтовував тим, що його доходи значно зросли: стягнута в лютому 2023 року сума вдесятеро перевищила прожитковий мінімум для дітей від 6 до 18 років (2833 грн) і, на його думку, перевищує реальні потреби дитини. Позивач також посилався на відмову матері звітувати про витрачання коштів, поліпшення її майнового стану (реєстрація права власності на квартиру та два автомобілі), створення ним нової сім'ї, оренду житла й ут-

римання батька з інвалідністю. Кам'янець-Подільський міськрайонний суд Хмельницької області в позові відмовив, апеляційний суд залишив це рішення без змін. Колегія суддів погодилася, що позивач не підтвердив належними й допустимими доказами погіршення свого майнового стану: його дружина працевлаштована, а сам він заявив про значне збільшення грошового забезпечення, тобто фактично про поліпшення становища; витрати на оренду житла з огляду на доходи подружжя не є обтяжливими. У справі не було доказів потреби батька позивача в догляді й лікуванні та нецільового використання аліментів. Натомість місцевий суд, дослідивши витрати матері, встановив, що кошти спрямовувалися на навчання дитини, розвиток її здібностей, вивчення іноземних мов, відпочинок і лікування. Справа ілюструє застосування ст. 192 Сімейного кодексу України, за якою розмір аліментів може бути зменшено або збільшено за рішенням суду в разі зміни матеріального чи сімейного стану, погіршення або поліпшення здоров'я платника чи одержувача. Практичний висновок полягає в тому, що зростання доходів платника саме по собі не є підставою для зменшення аліментів, а доводи про їх надмірність потребують доказів. Матеріал корисний адвокатам, суддям і фахівцям, які супроводжують сімейні спори.

Ключові слова: аліменти, зменшення розміру аліментів, утримання дитини, стаття 192 СК України, зміна матеріального стану, прожитковий мінімум для дитини, тягар доказування, належні та допустимі докази, цільове використання аліментів, сімейні спори, апеляційне провадження.

Case Law: A Man Asked to Reduce Child Support Because His Income Had Risen Significantly – The Court of Appeal's Decision

Khmelnytskyi apeliatsiinyi sud.

Abstract. The ruling of the Khmelnytskyi Court of Appeal in case No. 676/2582/23 concerns a claim to reduce child support and shows how the burden of proof is allocated in such disputes. A father paying support for his daughter at one quarter of all his earnings sought to re-

duce it to one eighteenth, subject to a floor of 50 % and a ceiling of ten subsistence minimums for a child of the relevant age. He argued that his income had grown so much that the amount collected in February 2023 was ten times the subsistence minimum for children aged 6 to 18 (UAH 2,833) and exceeded the child's real needs. He also claimed that the mother refused to account for the money, that her own financial position had improved after she registered an apartment and two cars, and that he had a new family, rented housing and supported a father with a disability. The Kamianets-Podilskyi City District Court dismissed the claim and the Court of Appeal upheld that decision. It found no admissible and relevant evidence that the claimant's financial situation had worsened: his wife was employed, he himself had reported a substantial pay increase, and rent was not a heavy burden given the family's income. Nor was there proof that his father needed care or treatment or that the mother had misused the support. The first-instance court had examined her expenses and established that the money was spent on the child's education, abilities, foreign languages, recreation and medical care. The case illustrates Article 192 of the Family Code of Ukraine, which allows a court to change the amount of support when the financial or family situation or health of the payer or recipient changes. A rise in the payer's income does not in itself justify reducing child support.

Keywords: child support, reduction of maintenance, Article 192 of the Family Code of Ukraine, change in financial situation, subsistence minimum, burden of proof, admissible evidence, intended use of child support, family disputes, appellate review.

Першоджерело: Постанова Хмельницького апеляційного суду у справі № 676/2582/23. Реферат оприлюднено в журналі 21.11.2023.

REFERENCES

1. Khmelnytskyi apeliatsiinyi sud. Sudova praktyka. Cholovik prosyv zmenshyty rozmir alimentiv na dytynu, bo u noho znachno zrosly dokhody: rishennia apeliatsiinoho sudu [Case Law: A Man Asked to Reduce Child Support Because His Income Had Risen Significantly – The Court of

Appeal's Decision] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2023. № 6 (53). URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/10693-sudova-praktika-cholovik-prosiv-zmenshiti-rozmir-alimentiv-na-ditinu-bo-u-nogo-znachno-zrosli-dohodi-rishennya-apelyacijnogo-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Розділ 2. Новини журналу

05.11.2023

18-19 листопада 2023 року Міжнародним співтовариством поліграфологів (ISOPE) організовано проведення Щорічного online Семінару підвищення кваліфікації поліграфологів 2023[1]

18–19 листопада 2023 року Міжнародне співтовариство поліграфологів (ISOPE) проводить щорічний online-семінар підвищення кваліфікації поліграфологів: 10 годин (з 14:30 до 19:30 за київським часом), участь 3500 грн, переклад українською. Учасники отримають сертифікат за стандартом ASTM E2064-00 (2016) про 40-годинне підвищення кваліфікації за два роки (1,3 кредиту ЄКТС). Наведено розклад лекторів, дані про близько 400 українських учасників заходів ISOPE з 2019 року, санкції проти поліграфологів із росії і запровадження професії «Поліграфолог» у Класифікаторі професій 25.10.2021.

12.11.2023

Український поліграфолог Сорочинський Олександр, 15 років досвіду: "В Україні у поліграфологів завжди має бути вибір". З листопада 2022 в Україні діє вільна Telegram платформа для обміну замовленнями, заявками на роботу між комерційними поліграфологами[2]

З листопада 2022 року в Україні діє вільна Telegram-платформа «ПОЛІГРАФОЛОГИ» для обміну замовленнями та заявками між комерційними поліграфологами; вона налічує понад 80 учасників. Засновник і адміністратор платформи поліграфолог О. В. Сорочинський. За її повідомленнями, перевірки найчастіше замовляють у Болгарії, Туреччині, на Кіпрі, у Сербії, Єгипті, Франції, а в Україні в Полтаві, Краматорську, Одесі, Чернівцях, Дніпрі, Києві. Подано біографію засновника, який провів понад 5 тисяч тестів, і причину його виключення з ГО «Всеукраїнська асоціація поліграфологів» у 2022 році.

12.11.2023

З липня 2023 року в Україні почала діяти професійна закрита Telegram група для практикуючих поліграфологів "PLGRPH", яка об'єднує як фахових поліграфологів, так і поліграфологів початківців в галузі інструментальних методів виявлення прихованої інформації[3]

З липня 2023 року в Україні працює закрита професійна Telegram-група «PLGRPH» для досвідчених поліграфологів і початківців у галузі інструментальних методів виявлення прихованої інформації. Її засновник, адміністратор і автор перекладів поліграфолог С. Коржов. У групі з 11 розділів публікують переклади фахової літератури, обговорюють методики, ознаки протидії та поліграми, допомагають ухвалювати рішення; вступ відбувається через Google-форму з підтвердженням освіти. Наведено також анотацію лекції Т. Амсела «The Truth About the Polygraph» (TEDx, 2017).

24.11.2023

22 листопада в Україні проведено конгрес «Актуальні питання використання поліграфа в Національній поліції України» де було окреслено перспективи подальшого розвитку професії та заслухано світові тенденції в цій галузі представника ISOPE Олега Назарова[4]

22 листопада 2023 року в Державному науково-дослідному інституті МВС України відбувся конгрес «Актуальні питання використання поліграфа в Національній поліції України» (близько 80 учасників очно й у Zoom). Обговорено нормативне регулювання, методологію і психологічні аспекти досліджень, компетенції поліграфолога. Представник ISOPE в Україні О. А. Назаров виступив із доповіддю про світові тенденції стандартизації роботи поліграфологів (ASTM International, комітет E52, стандарт ASTM E2064-00). Згадано резолюцію ISOPE від 03.03.2022 про виключення членів із рф і семінар ISOPE 18–19 листопада.

06.12.2023

Електронний суд. Про основні причини неможливості ознайомлення з матеріалами судової справи в Електронному кабінеті - роз'яснення[5]

ДП ІСС (сторінка «Електронний суд») пояснює дві основні причини, з яких користувач не може ознайомитися з матеріалами справи в Електронному кабінеті. Перша: працівники апарату суду не внесли до автоматизованої системи документообігу ідентифікаційні дані учасника (РНОКПП, паспортні дані чи код ЄДРПОУ); у разі подання документів через Електронний кабінет вони вносяться автоматично. Друга: порушення правил роботи з документами в АСДС. Наведено переліки документів, що передаються з програм «Д-3» і «Діловодство спеціалізованого суду», до яких слід прикріплювати скановані файли.

19.12.2023

Кадрові зміни продовжують відбуватися в установах судових експертиз Мінюсту. В грудні 2023 року Ірину Савченко та Володимира Міненка було призначено на посади завідувачів Сумського та Полтавського відділення ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»[6]

У грудні 2023 року змінилося керівництво двох відділень ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Мін'юсту. 1 грудня завідувачем Полтавського відділення призначено доктора наук з державного управління, професора В. Л. Міненка, раніше провідного наукового співробітника ННЦ. 18 грудня наказом директора С. Тюлєнєва Сумське відділення очолила І. О. Савченко, яка завідувала сектором криміналістичних і психологічних досліджень цього відділення, а на початку 2000-х певний час уже керувала ним. Редакція вітає обох керівників.

REFERENCES

1. 18-19 lystopada 2023 roku Mizhnarodnym spivtovarystvom polihrafolohiv (ISOPE) orhanizovano provedennia Shchorichnoho online Seminaru pidvyshchennia kvalifikatsii polihrafolohiv 2023 [On 18–19 November 2023, the International Society of Polygraph Examiners (ISOPE) Organised the Annual Online Professional Development Seminar for Polygraph Examiners 2023]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i

spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2023. 5 lystop. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/10521-18-listopada-2023-roku-mizhnarodnim-spivtovaristvom-poligrafologiv-isope-organizovano-provedennya-shchorichnogo-online-seminaru-pidvishchennya-kvalifikatsiji-poligrafologiv-2023 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Ukrainskyi polihrafoloh Sorochynskyi Oleksandr, 15 rokiv dosvidu: "V Ukraini u polihrafolohiv zavzhdy maie buty vybir". Z lystopada 2022 v Ukraini diie vilna Telegram platforma dlia obminu zamovlenniamy, zaiavkamy na robotu mizh komertsiinymy polihrafolohamy [Ukrainian Polygraph Examiner Oleksandr Sorochynskyi, 15 Years of Experience: "In Ukraine, Polygraph Examiners Must Always Have a Choice". Since November 2022, a Free Telegram Platform for Exchanging Orders and Job Applications Between Commercial Polygraph Examiners Has Been Operating in Ukraine]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2023. 12 lystop. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/10588-ukrajinskij-poligrafolog-sorochinskij-oleksandr-15-rokiv-dosvidu-v-ukrajini-u-poligrafologiv-zavzhdi-mae-buti-vibir-z-listopada-2022-roku-v-ukrajini-die-vilna-telegram-platforma-dlya-obminu-zamovlennyami-zayavkami-na-robotu-mizh-komertsijnimi-poligrafologami (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Z lypnia 2023 roku v Ukraini pochala diiaty profesiina zakryta Telegram hrupa dlia praktykuiuchykh polihrafolohiv "PLGRPH", yaka obiednuie yak fakhovykh polihrafolohiv, tak i polihrafolohiv pochatkivtsiv v haluzi instrumentalnykh metodiv vyiavlennia prykhovanoi informatsii [Since July 2023, the Professional Closed Telegram Group "PLGRPH" for Practising Polygraph Examiners Has Been Operating in Ukraine, Uniting Both Professional and Novice Polygraph Examiners in the Field of Instrumental Methods of Detecting Concealed Information]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2023. 12 lystop. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/10587-z-lipnya-2023-roku-v-ukrajini-pochala-diyati-profesijna-zakrita-telegram-grupa-dlya-praktikuyuchikh-poligrafologiv-plgrph-yaka-vzhe-ob-ed-

nala-bagato-yak-fakhovikh-poligrafologiv-tak-i-pochatkivtsiv-v-galuzi-instrumentalnikh-metodiv-viyavlennya-prikhovanoji-informatsiji (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. 22 lystopada v Ukraini provedeno konhres "Aktualni pytannia vykorystannia polihrafa v Natsionalnii politsii Ukrainy" de bulo okresleno perspektyvy podalshoho rozvytku profesii ta zaslukhano svitovi tendentsii v tsii haluzi predstavnyka ISOPE Oleha Nazarova [On 22 November, the Congress "Topical Issues of Using the Polygraph in the National Police of Ukraine" Was Held in Ukraine, Outlining Prospects for the Further Development of the Profession and Hearing Global Trends in the Field from ISOPE Representative Oleh Nazarov]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2023. 24 lystop. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/10738-22-listopada-v-ukrajini-bulo-provedeno-pershij-kongres-aktualni-pitannya-vikoristannya-poligrafa-v-natsionalnij-politsiji-ukrajini-de-bulo-okresleno-perspektivi-podalshogo-rozvitku-profesiji-ta-aslukhano-svitovi-tendentsiji-v-tsij-galuzi-predstavnika-mizhnarodnogo-spivtovaristva-poligrafologiv-v-ukrajini-olega-nazarova (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Elektronnyi sud. Pro osnovni prychyny nemozhlyvosti oznaiomlennia z materialamy sudovoi spravy v Elektronnomu kabineti - roziasnennia [Electronic Court. On the Main Reasons for the Inability to Access Case Materials in the Electronic Cabinet – Clarification]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2023. 6 hrud. URL: https://expertize-journal.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=10838 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Kadrovi zminy prodovzhuiut vidbuvatysia v ustanovakh sudovykh ekspertyz Miniustu. V hrudni 2023 roku Irynu Savchenko ta Volodymyra Minenka bulo pryznacheno na posady zaviduvachiv Sumskoho ta Poltavskoho viddilennia NNTS "ISE im. Zasl. prof. M. S. Bokariusa" [Personnel Changes Continue in the Forensic Institutions of the Ministry of Justice. In December 2023, Iryna Savchenko and Volodymyr Minenko Were Appointed Heads of the Sumy and Poltava Branches of the Nation-

al Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2023. 19 hrud. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/10965-v-grudni-2023-roku-irinu-savchenko-ta-volodimira-minenka-bulo-priznacheno-na-posadi-zaviduvachiv-sumskogo-ta-poltavskogo-viddilennya-nnts-ise-im-zasl-prof-m-s-bokariusa-ministerstva-yustitsiji-ukrajini (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

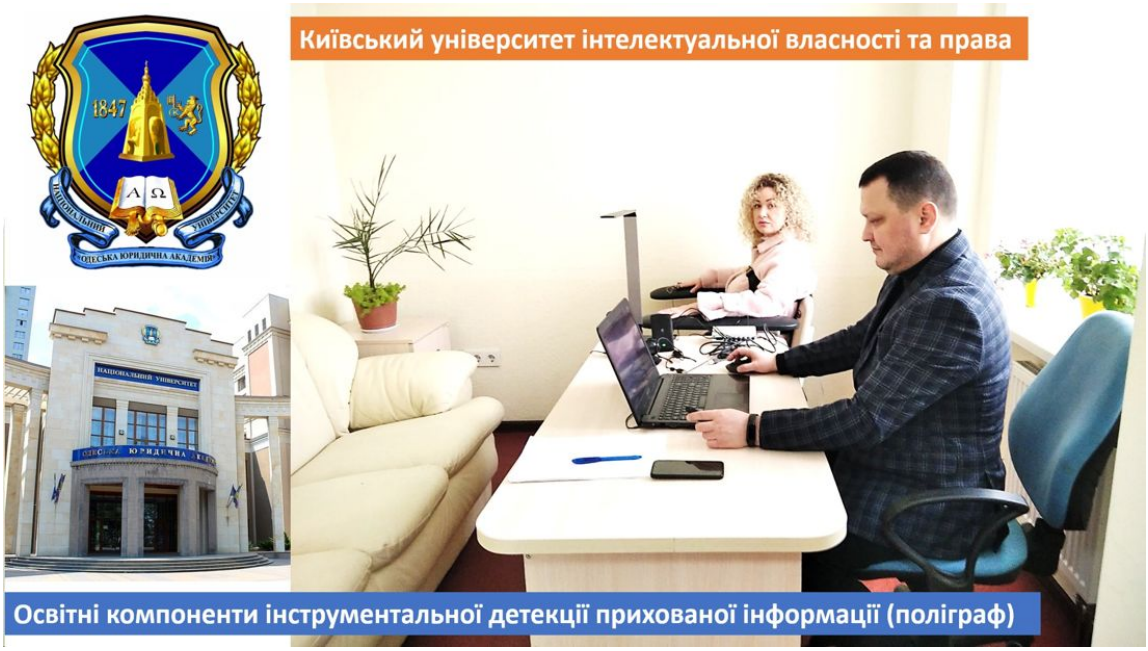
Розділ 3. Новини інженерної психології та психотехніки

ОБЛАДНАННЯ

Навчальний кабінет поліграфолога в університеті

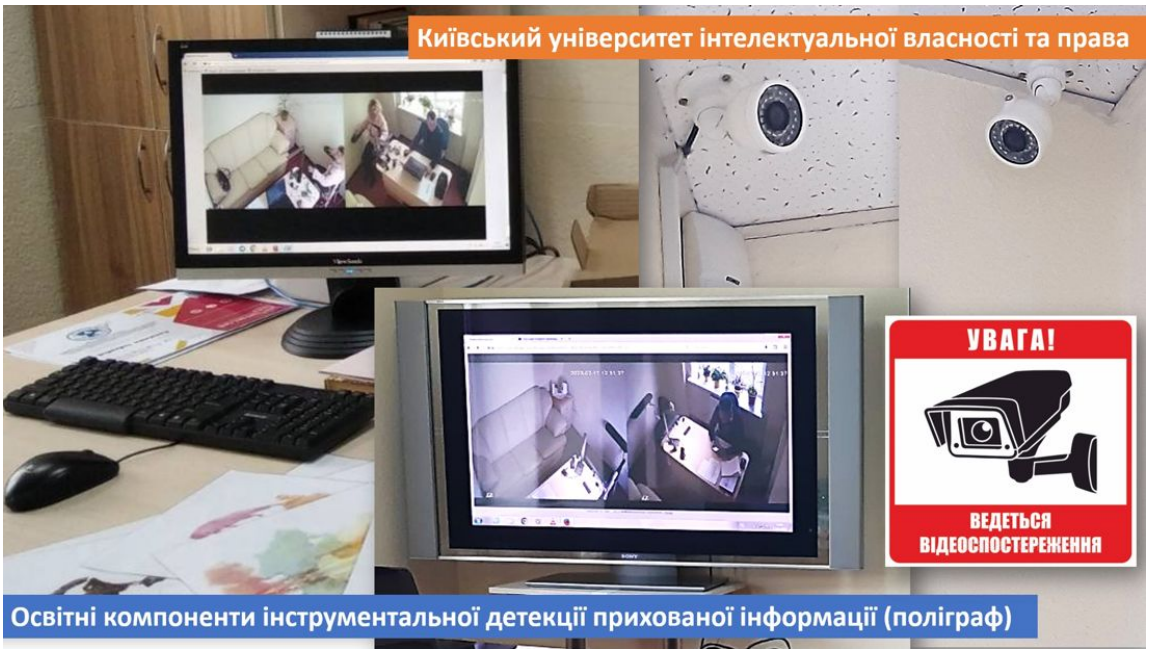
У березні 2023 року Київський університет інтелектуальної власності та права показав матеріально-технічну базу, на якій студенти-психологи й юристи вивчають інструментальні методи виявлення прихованої інформації.

Презентацію провів кандидат психологічних наук, доцент О. А. Назаров. Освітні компоненти з цієї тематики в університеті викладають з 2018 року. База включає навчальний кабінет поліграфолога, психодіагностичний кабінет із секцією очікування для супровідних осіб і місцем для незалежних спостерігачів, навчальну аудиторію та демонстраційний стенд для Днів відкритих дверей [1].

Навчальний кабінет поліграфолога в університеті [1]

Щоб показати, як поліграфолог дотримується прав людини, кабінет обладнали системою відеоспостереження, підключеною до навчальної аудиторії та психодіагностичного кабінету. На демонстраційних стендах використовують поліграфологічні крісла Mobi Polygraph моделі 4 і мобільне устаткування моделі 2, що відповідають стандартам ASTM International [1].

Система відеоспостереження в навчальному кабінеті [1]

Стенд із принципами роботи поліграфа показували й поза університетом — на «Всеукраїнській школі юридичної психології», яку 5 березня 2023 року провів у Рівному Острозький осередок Ліги студентів Асоціації правників України [1].

REFERENCES

1. Kyivskyi universytet intelektualnoi vlasnosti ta prava: prezentatsiia materialno-tekhnichnoi bazy navchannia psykholohiv, yurystiv za osvitnimy komponentamy instrumentalnykh metodiv vyiavlennia prykhovanoi informatsii (polihraf) [Kyiv University of Intellectual Property and Law: Presentation of the Material and Technical Base for Training Psychologists and Lawyers in Educational Components of Instrumental Methods of Detecting Concealed Information (Polygraph)]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii prak-

tytsi : vebsait. 2023. 27 berez. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/8562-prezentatsiya-materialno-tekhnichnoji-bazi-kijivskogo-universitetu-intelektualnoji-vlasnosti-ta-prava-shchodo-navchannya-psikhologiv-yuristiv-za-osvitnimi-komponentami-instrumentalnikh-metodiv-viyavlennya-prikhovanoji-informatsiji (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Читачі також шукають

- Реєстр методик проведення судових експертиз[1]
- Заява з показаннями свідка, засвідчена нотаріально: позиція Верховного Суду[2]
- 28 типових зразків заяв і клопотань до суду[3]
- Висновок експерта як доказ: правові позиції Верховного Суду[4]
- База правових позицій Верховного Суду[5]

СТАНЬТЕ АВТОРОМ ЖУРНАЛУ

Судова експертиза потребує дослідників, які не бояться складних запитань. Якщо ви науковець, судовий експерт, адвокат, психолог чи здобувач наукового ступеня, надсилайте свої статті до редакції: журнал публікує дослідження з юридичної психології, судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та спеціальних знань у юридичній практиці. Публікація безкоштовна, статтям редакція присвоює DOI, а читають їх ті, хто щодня працює в судах. Приєднуйтеся до спільноти судових експертів і дослідників: вимоги до статей і тез наведено далі.

QR-код відкриває цей номер на сайті; архів усіх номерів[6].

ПОТРІБЕН СУДОВИЙ ЕКСПЕРТ?

Якщо у справі, яку розглядає суд, виникли питання, що потребують спеціальних знань у галузі психології, зокрема щодо моральних страждань, психологічного стану учасника процесу, інтересів дитини чи психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа, зверніться до редакції. Допоможемо визначитися з видом експертизи, сформулювати питання експертові й знайти фахівця з належною кваліфікацією.

Запит — через форму «Консультація» на сайті журналу[7] або за телефоном +38 (093) 476-72-60.

REFERENCES

1. Reiestr metodyk provedennia sudovykh ekspertyz [Register of Methodologies for Conducting Forensic Examinations]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/reestr-metodik-sud-expertiz (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Zaiava z pokazanniamy svidka, zasvidchena notarialno: pozytsiia Verkhovnoho Sudu [A Witness Statement Certified by a Notary: The Position of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/5752-zayava-z-pokazannyami-svidka-pidpis-yakogo-zasvidchuetsya-notarialno-v-gpk-nadannya-pokazan-svidkiv-shlyakhom-posvidchennya-notariusom-ne-spriyae-vsebichnomu-zabezpechennyu-prava-uchasnikiv-spravi-staviti-pitannya-v-tsivilnomu-protsesi-pozitsiya-verkhovnogo-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. 28 typovykh zrazkiv zaiav i klopotan do sudu [28 Model Templates of Applications and Motions to the Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/1076-zbirnik-zrazkiv-klopotan-pro-vidkladennya-rozglyadu-spravi-u-zv-

yazku-iz-vprovadzhennyam-karantinu-stanom-na-20-bereznya-2020-ta-ti-povi-zrazki-zayav-yaki-podayutsya-do-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vysnovok eksperta yak dokaz: pravovi pozytsii Verkhovnoho Sudu [Expert Opinion as Evidence: Legal Positions of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/5121-pozitsiya-vs-visnovok-eksperta-ne-e-nalezhnim-ta-dopustimim-dokazom-yakshcho-u-nomu-ne-zaznacheno-shcho-ekspert-obiznanij-pro-kriminalnu-vidpovidalnist-za-zavidomo-nepravdivij-visovok-i-shcho-takij-visnovok-pidgotovleno-dlya-podannya-do-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Baza pravovykh pozytsii Verkhovnoho Sudu [Database of Legal Positions of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/baza-pravovykh-pozytsii-verkhovnoho-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Arkhiv nomeriv zhurnalu. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/nomera (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. Konsultatsiia: zapyt na provedennia sudovoi psykholohichnoi ekspertyzy, doslidzhennia [Consultation: Request for a Forensic Psychological Examination or Study]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/konsultacia (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Вимоги до статей і тез авторів

ЗАГАЛЬНІ УМОВИ

1. Редакція розміщує статті й тези авторів у мережі Інтернет на офіційному сайті видання. Статті й тези в журналі публікуються безкоштовно.
2. Приймаються статті (до 15 аркушів) і наукові тези доповідей (до 5 аркушів) з тематики журналу, що не публікувалися й не подавалися до друку раніше. Надсилаючи текст, автор, якщо інше не передбачено угодою з редакцією, передає журналу право на виняткову публікацію роботи на безстроковий термін і зберігає право використовувати її текст у подальших працях з посиланням на першу публікацію в журналі.
3. Автор відповідає за зміст роботи, достовірність фактичних даних, цитат, власних імен і географічних назв, а також за відсутність у матеріалі даних, що не підлягають відкритій публікації.
4. Редакція може здійснювати наукове й літературне редагування, за потреби — рецензування, і має право відхилити матеріал, що не відповідає вимогам або тематиці видання, містить плагіат чи поданий із порушенням строку. Виявлений плагіат є безумовною підставою для відхилення.
5. Протягом тижня після отримання статті (тез) редакція повідомляє автора електронною поштою про прийняття матеріалу до публікації.

ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІКАЦІЇ

1. Індекс УДК[1]; відомості про авторів: прізвище, ім’я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, країна (для іноземних авторів). Прізвище та ім’я латиницею подають за офіційними правилами транслітерації[2].
2. Назва публікації стисло відображає її зміст; анотацію подають після назви мовою публікації та українською мовою.
3. Файл Microsoft Word: шрифт Times New Roman, кегль 14, інтервал 1,5, абзацний відступ

1,25 см, береги — 2 см. Рядки: УДК; ім'я та прізвище автора (праворуч, напівжирним); установа, науковий ступінь, вчене звання, посада; назва великими літерами (посередині); анотації; текст.

4. Посилання в тексті — у квадратних дужках із номером джерела і сторінкою, напр. [1, с. 25]; список використаних джерел — наприкінці тексту за ДСТУ 8302:2015. Інтернет-посилання супроводжуються повними адресами URL.
5. Ілюстрації, графіки й таблиці розміщують безпосередньо в тексті там, де вони потрібні за змістом.
6. Структура статті: постановка проблеми та її актуальність; зв'язок із науковими й практичними завданнями; аналіз останніх досліджень; невиріщені частини проблеми; мета; виклад основного матеріалу; висновки й перспективи. Структура тез: актуальність, мета, матеріали й методи, результати, висновки, список літератури.

ПОРЯДОК ПОДАННЯ

Статтю (тези) надсилають з дотриманням термінів виходу номерів[3] на електронну пошту заступника головного редактора за напрямом: психологічні науки — д-р психол. наук, професор Євдокимова Н. О. (yevdokymova@ukr.net); юридичні науки — д-р юрид. наук, професор Кириченко О. А. (alankir23@ukr.net), або головному редактору канд. психол. наук, доценту, ветерану війни — учаснику бойових дій, суб'єкту ветеранського підприємництва Назарову О. А. (nazarovua@ukr.net). Назва файлу: «прізвище_стаття» або «прізвище_тези», напр. Шевченко_стаття. Студенти (курсанти, слухачі) додають скан рецензії наукового керівника. Отримання матеріалів редакція підтверджує.

Authors from abroad prepare the paper according to the publication requirements of their country, add a short abstract in Ukrainian and send a Microsoft Word file to nazarovua@ukr.net named "surname_article" or "surname_theses".

Персональні дані авторів використовуються лише для внутрішніх завдань видання й не передаються стороннім особам; надсилання матеріалів означає згоду автора

на їх обробку відповідно до Закону України «Про захист персональних даних». Повний текст вимог — на сайті журналу[4].

REFERENCES

1. Universalna desiatkova klasyfikatsiia (UDK) : onlain-dovidnyk. Teacode. URL: https://teacode.com/online/udc (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Pro vporiadkuvannia transliteratsii ukrainskoho alfavitu latynytseiu : postanova Kab. Ministriv Ukrainy vid 27.01.2010 № 55. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Terminy vykhodu nomeriv. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/termini-vikhodu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vymohy do oformlennia statei i tez [Requirements for Articles and Abstracts]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/vimogi-do-oformlennya (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Відомості про журнал

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Назва: реферативно-науковий журнал «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці» (*Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice*). Електронне (online) видання.

Ідентифікатори: ISSN 2521-1463 (Online); штриховий код EAN-13 для періодичних видань 9772521146000; державний український ідентифікатор медіа R40-05509; префікс DOI 10.53672 (Crossref), DOI журналу 10.53672/ej.

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович. Внесений Державним комітетом телебачення і радіомовлення України до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (свідоцтво серія ДК № 8355 від 09.06.2025; види діяльності: видавнича діяльність, розповсюдження видавничої продукції). Статус суб'єкта ветеранського підприємництва підтверджено витягом з Єдиного державного реєстру ветеранів війни від 31.10.2026 № 31102026-00003569 (Міністерство у справах ветеранів України)[3].

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі» (ТОВ «Інститут психологічної експертизи і поліграфа»); міжнародний ідентифікатор наукової організації ROR 02xc7et08[2].

Галузь: юридичні, психологічні науки. **Періодичність:** 1 раз на два місяці. **Мови видання:** українська, англійська.

Увага! Електронне видання не внесено до затвердженого Міністерством освіти і науки України переліку наукових фахових видань України.

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ

Видання пройшло державну реєстрацію як онлайн-медіа та включене до Реєстру суб'єктів у сфері медіа відповідно до Закону України «Про медіа» (ідентифікатор медіа R40-05509). Види електронних видань, їхні вихідні відомості та правила їх розміщення визначає ДСТУ 7157:2010 «Інформація та документація. Електронні видання. Основні види та вихідні відомості»; на електронні видання поширюються також ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять» і ДСТУ 4861:2007 «Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості».

МЕТА, ГАЛУЗЬ І ПРОБЛЕМАТИКА

Журнал спрямований на втілення в Україні європейських практик наукової самоорганізації, згуртування вітчизняної професійної спільноти науковців, психологів, поліграфологів, правознавців і судових експертів навколо обговорення актуальних теоретико-прикладних проблем спеціальних знань, які застосовуються в юридичній діяльності, зокрема тих, що перебувають у стадії наукової розробки.

Видання присвячене питанням теорії і практики судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній діяльності, сучасному судочинстві, навчанні, тренінгу, формуванню професійно важливих якостей представників юридичних професій (експертів, слідчих, суддів, прокурорів, адвокатів, юристів). До журналу приймаються статті проблемного характеру з цивільного, адміністративного, кримінального, кримінального процесуального та інших галузей права, а також із судової психології та інших напрямів психологічної науки, пов'язаних із судово-психологічною експертизою, використанням поліграфа і спеціальних знань у юридичній практиці. Редакція запрошує до співпраці докторів і кандидатів наук, молодих учених, а також усіх, хто займається науково-практичною діяльністю з цієї проблематики.

The journal is devoted to topical issues of the theory and practice of forensic psychological examination,

the use of the polygraph and other special knowledge in legal activities, modern legal proceedings, education and training of representatives of legal professions (experts, investigators, judges, prosecutors, attorneys, lawyers).

СТРУКТУРА ВИДАННЯ (ЗА ПОЛОЖЕННЯМ ПРО ЖУРНАЛ)

- Реферати, анотації та бібліографічні описи щодо застосування спеціальних знань: новини науки та прикладної діяльності; міжнародний досвід і співробітництво.
- Наукові публікації (статті): теорія та історія застосування спеціальних знань; судово-психологічна експертиза: методичні підходи до вирішення завдань; проблемні аспекти застосування поліграфа; правове та науково-прикладне забезпечення професійної діяльності; точка зору фахівця; юридична практика; інновації наукової школи юриспруденції професора Аланкіра; сторінка вченого.

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту, підтримуючи принципи вільного поширення наукової інформації та глобального обміну знаннями задля загального суспільного прогресу.

This publication practices a policy of immediate open access to published content, upholding the principles of the free flow of scientific information and the global exchange of knowledge.

ІСТОРІЯ ВИДАННЯ

Журнал створено у травні 2016 р. кандидатом психологічних наук, доцентом, експертом-поліграфологом, правознавцем О. А. Назаровим з метою популяризації можливостей судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа як ефективних інструментів сучасної психологічної науки у вирішенні найвідповідальніших правових проблем і ситуацій, а також використання інших напрямів спеціальних знань у юридичній практиці (економічних, товарознавчих, медичних, військових, криміналістичних тощо). Редакційну колегію сформовано у квітні 2017 р. під час ISSN-реєстрації видання в міжнародній базі періодичних видань.

БАЗИ ДАНИХ, РЕЄСТРИ ТА БІБЛІОТЕКИ

Журнал включено до інтернет-баз даних наукових видань, державних реєстрів медіа та бібліотек:

- Реєстр суб'єктів у сфері медіа (Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення), ідентифікатор медіа R40-05509[4]
- Google Scholar (Google Академія)[5]
- ISSN International Centre — ISSN Portal, запис 2521-1463[6]
- Crossref — член-реєстрант DOI, префікс 10.53672[7]
- Реєстр наукових видань України (УкрІНТЕІ)[8]
- Polska Bibliografia Naukowa (PBN)[9]

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Поштова адреса: 01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, абонентська скринька В-62.
Mailing address: Khreshchatyk Str. 22, P.O. Box V-62, Kyiv-1, 01001, Ukraine.

Засновник — видавець (з усіх питань діяльності журналу): канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович; тел. +38 (093) 476-72-60; e-mail: nazarovua@ukr.net.

Заступники головного редактора: д-р психол. наук, професор Євдокимова Наталя Олексіївна, тел. +38 (050) 493-72-81, e-mail: yevdokymova@ukr.net; д-р юрид. наук, професор Кириченко Олександр Анатолійович, тел. +38 (068) 760-60-26, e-mail: alankir23@ukr.net.

Сайт: expertize-journal.org.ua[10]; e-mail редакції: info@expertize-journal.org.ua.

Електронна сторінка цього номера[1]. Джерело відомостей: сторінка «Про реферативно-наукове видання» на сайті журналу[3].

REFERENCES

1. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice]. 2023. № 6 (53). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.6.2023. URL: https://expert-

ize-journal.org.ua/nomera/19820-2023-6-53 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Kyivskyi mizhnarodnyi sudovo-ekspertnyi instytut psykholohichnoi ekspertyzy i doslidzhen na polihrafi [Kyiv International Forensic Institute of Psychological Examination and Polygraph Research] : zapys u reiestri naukovykh orhanizatsii Research Organization Registry (ROR). URL: https://ror.org/02xc7et08 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Vytiah z Yedynoho derzhavnoho reiestru veteraniv viiny vid 31.10.2026 № 31102026-00003569 [Extract from the Unified State Register of War Veterans of 31.10.2026 No. 31102026-00003569] : vidomosti pro subiekta veteranskoho pidpryiemnytstva (Nazarov Oleh Anatoliiovych) / Ministerstvo u spravakh veteraniv Ukrainy. Opryliudneno na storintsi "Pro naukovo-referatyvne vydannia" saitu zhurnalu. URL: https://expertize-journal.org.ua/o-nauchnom-izdanii (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vytiah z Reiestru subiektiv u sferi media shchodo online media "Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi" (identyfikator media R40-05509). Natsionalna rada Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia. URL: https://drive.google.com/file/d/1YG1vbKwA5qQ2HXbKIKXVNeZs4tcUPtaw/view (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : profil u Google Akademii (Google Scholar). URL: https://scholar.google.com/citations?user=EaNiTNMAAAAJ (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys ISSN 2521-1463. ISSN Portal. ISSN International Centre. URL: https://portal.issn.org/resource/ISSN/2521-1463 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys zhurnalu v Crossref (prefiks DOI 10.53672). DOI: https://doi.org/10.53672/ej. [in Ukrainian].

8. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys u Reiestri naukovykh vydan Ukrainy. UkrINTEI. URL: http://nfv.ukrintei.ua/view/614090f159cc1d06af650872 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

9. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys u Polska Bibliografia Naukowa (PBN). URL: https://pbn.nauka.gov.pl/core/#/journal/view/648237294097070b7dded6b3/9b3b60a2-d524-45ec-8e49-95ff3cacdb78 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

10. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/ (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал

2023, № 6 (53) (листопад – грудень 2023 р.)

Засновник, видавець, відповідальний за випуск — Назаров О. А.

Видається за сприяння Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі (ROR 02xc7et08).

Формат А4 (210×297 мм). Гарнітура Source Serif 4. Обсяг 48 с.

Ідентифікатор медіа R40-05509. ISSN 2521-1463 (Online).

Видавник Назаров О. А. Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025.

01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, а/с В-62. Тел. +38 (093) 476-72-60. E-mail: nazarovua@ukr.net

expertize-journal.org.ua